

Zbornik sudske prakse

Predmet C-723/20

Galapagos BidCo. S.a.r.l.
protiv
DE, kao likvidatora društva Galapagos S. A. i dr.

(zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio Bundesgerichtshof)

Presuda Suda (peto vijeće) od 24. ožujka 2022.

„Zahtjev za prethodnu odluku – Uredba (EU) 2015/848 – Postupak u slučaju nesolventnosti – Članak 3. stavak 1. – Međunarodna nadležnost – Premještaj središta dužnikovih glavnih interesa u drugu državu članicu nakon podnošenja prijedloga za pokretanje glavnog postupka u slučaju nesolventnosti”

Pravosudna suradnja u građanskim stvarima – Postupci u slučaju nesolventnosti – Uredba 2015/848 – Međunarodna nadležnost za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti – Sudovi države članice u kojoj se nalazi središte dužnikovih glavnih interesa u trenutku podnošenja prijedloga za pokretanje postupka – Premještaj središta dužnikovih glavnih interesa u drugu državu članicu prije donošenja odluke o pokretanju navedenog postupka – Sud druge države članice kojemu je naknadno podnesen prijedlog s istom svrhom – Ustaljivanje isključive nadležnosti – Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine – Posljedica isteka prijelaznog razdoblja

(Uredba 2015/848 Europskog parlamenta i Vijeća, čl. 3. st. 1.)

(t. 29.-31., 33.-36., 38.-40. i izreka)

Kratak prikaz

Galapagos, holding društvo sa statutarnim sjedištem u Luksemburgu, premjestilo je u lipnju 2019. svoju središnju upravu u Fareham (Ujedinjena Kraljevina). Članovi njegove uprave podnijeli su 22. kolovoza 2019. britanskom sudu¹ prijedlog za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti. Idućeg su dana ti članovi uprave zamijenjeni novim direktorom, koji je za društvo Galapagos osnovao ured u Düsseldorfu (Njemačka) i neuspješno pokušao povući taj prijedlog.

Nakon toga je društvo Galapagos podnijelo novi prijedlog za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti, ovaj put Amtsgerichtu Düsseldorf (Općinski sud u Düsseldorfu, Njemačka), za koji je utvrđeno da je nedopusťen zbog toga što taj sud nije međunarodno nadležan. Tom je istom суду ponovno podnesen prijedlog za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti, koji su ovaj put podnijela druga dva društva vjerovnika društva Galapagos. Na temelju potonjeg

¹ U ovom slučaju, High Court of Justice (England and Wales), Chancery Division (Business and Property Courts, Insolvency and Companies list) (Visoki sud (Engleska i Wales), Odjel Chancery, (sudovi za trgovачke sporove i vlasništvo, sudske registar i registar nesolventnosti), Ujedinjena Kraljevina)

prijedloga, Amtsgericht Düsseldorf (Općinski sud u Düsseldorfu) odredio je privremenog stečajnog upravitelja i odredio privremene mjere, smatrajući da se središte glavnih interesa društva Galapagos u trenutku podnošenja prijedloga nalazilo u Düsseldorfu.

Društvo Galapagos Bidco., koje je istodobno društvo kći i vjerovnik društva Galapagos, podnijelo je žalbu Landgerichtu Düsseldorf (Zemaljski sud u Düsseldorfu, Njemačka) tražeći poništenje rješenja Amtsgerichta Düsseldorf (Općinski sud u Düsseldorfu) zbog toga što njemački sud nije međunarodno nadležan. Budući da je ta žalba odbijena, društvo Galapagos BidCo. pokrenulo je postupak pred Bundesgerichtshofom (Savezni vrhovni sud, Njemačka), sudom koji je uputio zahtjev.

Taj sud navodi da ishod postupka koji je pred njim pokrenut ovisi o tumačenju Uredbe 2015/848², a osobito njezina članka koji se odnosi na pravila o međunarodnoj nadležnosti sudova država članica za odlučivanje u postupcima u slučaju nesolventnosti³. Uz pojašnjenje da britanski sud, na dan upućivanja zahtjeva za prethodnu odluku Sudu, još uvijek nije odlučio o prvom prijedlogu, taj se sud pita, među ostalim, o ustaljivanju isključive nadležnosti suda države članice kojemu je podnesen prvi prijedlog za pokretanje glavnog postupka za slučaj nesolventnosti u slučaju premještaja središta glavnih interesa dužnika u drugu državu članicu nakon što je taj prijedlog podnesen, a prije nego što je taj sud o njemu odlučio.

Svojom presudom Sud tumači Uredbu 2015/848 na način da sud države članice kojem je podnesen prijedlog za pokretanje glavnog postupka u slučaju nesolventnosti zadržava isključivu nadležnost za odlučivanje o pokretanju takvog postupka kada je središte dužnikovih glavnih interesa premješteno u drugu državu članicu nakon podnošenja tog prijedloga, ali prije nego što je taj sud odlučio o njemu. Stoga se, pod uvjetom da se ta uredba i dalje primjenjuje na prvi prijedlog, sud druge države članice kojemu je podnesen kasniji prijedlog iste svrhe načelno ne može proglašiti nadležnim za odlučivanje o pokretanju glavnog postupka u slučaju nesolventnosti sve dok se prvi sud ne proglaši nenasležnim.

Ocjena Suda

Sud je ponajprije istaknuo da, kada je riječ o međunarodnoj nadležnosti sudova država članica za odlučivanje o u postupcima u slučaju nesolventnosti, Uredba 2015/848, koja se u ovom predmetu primjenjuje, i prethodna Uredba br. 1346/2000⁴, sadržavaju isti tekst kojim se nastoje ostvariti isti ciljevi. Prema tome, sudska praksa Suda koja se odnosi na tumačenje pravilâ iz Uredbe br. 1346/2000 u području međunarodne nadležnosti relevantna je i za tumačenje odgovarajućeg članka Uredbe 2015/848 na koji se odnosi zahtjev za prethodnu odluku.

Isključiva nadležnost koje navedene uredbe daju sudovima države članice na čijem državnom području dužnik ima središte svojih glavnih interesa ostaje tako na tim sudovima kada taj dužnik premjesti središte svojih glavnih interesa na državno područje druge države članice nakon podnošenja prijedloga, ali prije nego što postupak bude pokrenut. Sud je došao do tog zaključka pozivajući se na razmatranja navedena u svojoj ranijoj sudskej praksi⁵.

² Uredba (EU) 2015/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o postupku u slučaju nesolventnosti (SL 2015., L 141, str. 19.)

³ Članak 3. stavak 1. Uredbe 2015/848. Ta odredba u biti predviđa da su sudovi nadležni za pokretanje glavnog postupka u slučaju nesolventnosti sudovi države članice unutar čijeg državnog područja se nalazi središte dužnikovih glavnih interesa.

⁴ Uredba Vijeća (EZ) br. 1346/2000 od 29. svibnja 2000. o stečajnom postupku (SL 2000., L 160, str. 1.) (SL, posebno izdanie na hrvatskom jeziku, poglavljje 19., svezak 3., str. 3.) stavljena je izvan snage Uredbom 2015/848.

⁵ Presuda od 17. siječnja 2006., Staubitz-Schreiber (C-1/04, EU:C:2006:39)

Nadalje, Sud je ispitao kako to ustaljivanje nadležnosti suda države članice, kojemu je podnesen prvi prijedlog, utječe na nadležnost sudova druge države članice za odlučivanje o novim prijedlozima za pokretanje glavnog postupka u slučaju nesolventnosti. Utvrđio je da iz Uredbe 2015/848 proizlazi da se u slučaju nesolventnosti može pokrenuti samo jedan glavni postupak i da on proizvodi učinke u svim državama članicama u kojima se ta uredba primjenjuje. Nadalje, na sudu kojemu je podnesen prvi prijedlog jest da po službenoj dužnosti provjeri svoju nadležnost i da u tu svrhu provjeri nalazi li se središte dužnikovih glavnih interesa na državnom području države članice kojoj on pripada. Ako ta provjera dade niječan odgovor, sud kojemu je podnesen prvi prijedlog ne smije pokrenuti glavni postupak u slučaju nesolventnosti. S druge strane, ako se provjerom potvrди njegova nadležnost, tada se svaka sudska odluka o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti koju je donio taj sud priznaje u svim ostalim državama članicama od trenutka kada ona stupa na snagu u državi članici u kojoj je postupak pokrenut, u skladu s načelom međusobnog povjerenja. Stoga se sudovi potonjih država članica u načelu ne mogu proglašiti nadležnim za pokretanje takvog postupka sve dok se prvi sud ne proglaši nenađežnim.

Međutim, u slučaju da je sud kojemu je podnesen prvi prijedlog britanski sud i ako taj sud nakon isteka prijelaznog razdoblja predviđenog Sporazumom o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju⁶ nije donio svoju odluku, tada Uredba 2015/848 više ne zabranjuje суду države članice na čijem se području nalazi središte glavnih interesa društva Galapagos da se zbog tog prijedloga proglaši nadležnim za pokretanje takvog postupka.

⁶ SL 2020., L 29, str. 7.